

Smidiga vattenvägar och tropisk värme

CÄN genom den finländska skärgården

Ytterligare ett äventyr har genomförts. Vårt grannland i öster stod på tur och vi valde att färdas i havsbandet mellan Helsingfors och Åbo. Det blev en omväxlande resa med många sjöfärder.

■ Inte mindre än 14 sjötransporter av olika slag ingick i årets "cykeläventyr". Allt från Viking Lines jumbofärjor till den lilla cykelfärjan över Aura å i Åbo centrum. Vi färdades mestadels i havsbandet och hade sjökontakter överallt. Vädret var som vanligt, dvs nio dagars strålände solsken med uppåt 30°C, inte en droppe regn. Detta kan ju bli ansträngande i längden, men en svag havsbris rådde, lite fläktar det ju alltid på cykeln och sjöresorna gav väl någon svalka. Och sedan blev det ju förstås många bad.

Sjötransporterna var helt centrala för denna resa. De bestod oftast av ordinarie vägfärjor mellan de större öarna (gratis) och icke ordinarie vägfärjor (inte gratis) däremellan. Kompletterat med en cykelfärja mellan Hangö och Västernorrland. SCS:s cykeläventyr planeras ju ett år i förväg. Allt var inbokad och man räknar med att förhållandena blir ungefär som tidigare säsong. Men för nämnda cykelfärja som tog tre timmar hade man avsiktligt ändrat tidtabellen en halv

dag, för att just omöjliggöra det som vi planerat. Och det fick vi veta framåt mars och vad gör man då?

God service på Sjöfartsverket

Vi var nämligen beroende av tidigare tidtabell för att hinna med nästa färja tre mil SO om Västernorrland. Medan turistmyndigheterna på orten ville att vi övernattade där. Och det kunde vi förstås ha gjort bara vi hade vetat om det innan. Vi undersökte alla former av alternativa landtransporter, vilka skulle bli väldigt bökiga. Ring Sjöfartsverket, rekommenderade någon – de brukar kunna hjälpa till. Och visste kunde de göra det. Ändra tiden på cykelfärjan att gå tidigare gick inte, för detta var redan utannonserat och upptryckt, men vår andra färja (m/s Kökar från Kasnäs) försenade man avgångstiden på och detta annonserade man t o m på skriftliga anslag i hamnarna.

Kvällsturen var egentligen bilfri (den gick in till centrala Pargas som saknade bilramp), men vi fick med vår bil ändå genom att man gjorde en omväg till bilbrygga i närheten och vi slapp då köra en "omväg" på ca 20 mil. Man bokade in måltid ombord för alla deltagare, allt gick hur smidigt som helst. Så går det till i Finland,

vi gissar att detta skulle vara en omöjlighet i det byråkratiska Sverige. Tre timmar "försenad" gled så färjan in i Pargas hamn vid 24-tiden.

Cyklandet gick tämligen odramatiskt längs stundtals helt bilfria småvägar. De flesta av dessa är numera asfalterade, även långt ute i skärgården och de många vägfärjorna gjorde ju att den lilla trafik som fanns koncentrerades. Vi hade som vanligt lyckats att få tag i ett antal udda, men mycket trevliga förläggningar. Allt från högsta standard hos Viking Line till stugby med torrdrass längst ute i skärgården på Iniö, en av "fastlandets" minsta kommuner med 250 invånare. Men dusch hade man faktiskt. Allt var genuint och mycket prydligt – varför detta kanske blev det mest uppskattade logistället. Och inte blev det sämre av att man serverade halstrad, benfri aborrfile till middag, en delikatess även ute bland öarna.

Tarja tog emot

Ja, den ena semesterdagen avlöste den andra. Många sevärigheter beskådades. Den finska presidentskan Tarjas ordinarie bostad (Talludden i Helsingfors) inledde, och sommarresidenset (Gullranda utanför Nådendal) avslutade.

Fiskars hela bruksmiljö tog några timmar att

TV – Kurhotellet i Nådendal med privat badstrand och permanent logifartyg.
OVAN TV – m/s Kökar väntade tre timmar extra på cyklisterna vid Kasnäs brygga.

OVAN TH – Vår välklädde guide vid Raseborgs fästning bjöd på en dramatisk färd genom den svenska historien.
TH – Vackert fiskeläge på ön Jumo på norra Iniö.

NEDAN TH – Fiskars bruksmiljö som modell i utställningshallen.

få grepp på. Där kunde man inhandla förstklassiga produkter eller bara njuta av omgivningarna. Vi följde i flera mil den gamla Kungsvägen (Sankt Petersburg–Helsingfors–Stockholm–Oslo), som bara finns bevarad just här i södra Finland. Man talade svenska på de flesta ställen här i "svenskbygden", men så fort man kom några mil in i landet var det finska som gällde. Vackra småstadsidyller passerades – Lojo, Ekenäs, Hangö, Pargas, Nådendal – trähusmiljöer från 1600–1700-tal.

En kväll tog vi minibuss/taxi ut till regionens mest spektakulära fornminne, Faseborgs fästning utanför Ekenäs, som numera är torrlagd högt uppe på en klippa. Vår guide var en kostymerad skådespelare, som spelade ut hela sitt register, med en dramatisk odysse genom hela den svenska historien. För här finns väldigt många svenskminnen överallt. Sverige och Finland var ju ett rike under 700 år.

Glest buffébord på Viking

Maten var mestadels mycket god och inte orimligt dyr. Glesast var det faktiskt på Finlandsbåten där folk kanske börjat ledsna på att maxåta för att få valuta för pengarna. Restaurangerna hade annars konkurrens av SCS:s eget lunchbord ute i naturen, som inte var mycket sämre. Nådendal hade en lång rad restauranger längs hamnstråket och vi valde nog den bästa, Merisali – kan rekommenderas. Vad man minns bäst från resan förutom Raseborg, var nog Nådendals fina kulturmiljö (hamnen, parkerna, Muminön och kurhotellet), Ekenäs trähusstad och småbrukslandskapet på Houtskär och Iniö.

Också då förstås Runsala-ön utanför Åbo. Kanske inte just för miljön – den är fin med sin cykelväg ända ut på spetsen. Utan för att vi pla-

nerat avslutande picknick här vid någon av öns badplatser. Men då hade vi inte räknat med rockfolket. Hela ön var avspärrad för konserter med Lordi och grabbarna och cykelvägen invaderades av tusentals tveksamma typer, mängder av poliser och avspärningar överallt. Alkoholtester togs på varenda bilförare. Efter mycket letande fick vi tillåtelse att picknicken några timmar vid en lugn vik i högreståndsmiljö. Men det var på nåder, man poängterade mycket noga att det mesta här på ön var "privat".

Ringlande cykelväg från Pargas

Och vi hamnade nästan i pressen. Varför hör ni inte av er innan, undrade någon. Vår färdväg var dock förstasidesstoff i nyhetstorkan i "Åbo Underrättelser". Längs skärgårdens ringled (Åboland) hade man byggt "cykelväg" från Pargas ut till första färjeläget (ca 15 km). En slingrande sak runt och upp- och nedför bergsknallarna utmed vägen. Skapligt grus var det, men den tog förstås dubbelt så lång tid som den släta bilvägen och befolkningen klagade. Men vad kan man fordra i investeringar för den glesa sommarcykeltrafiken? Våra cykelgrupper prövade, men tog förstås sedan "stora vägen", som just då var ganska lugn. □

